

Datum

Vänersamarbetet

Utvärdering av Vänersamarbetet
VGR Analys 2023:52

Datum: 2023-09-13

Dokumentnamn: Att samverka kring Sveriges största sjö. Utvärdering av Vänersamarbetet.

Diarienummer: MRU 2023-00819

Kontaktperson: Monica Emanuelsson, avdelning samhällsanalys, Västra Götalandsregionen

Sammanfattning

Vänersamarbetet är en ekonomisk förening där kommunerna runt Vänern är medlemmar. Av de 13 kommunerna ligger åtta i Västra Götaland. Föreningen ska bidra till en hållbar utveckling i kommunerna kring Vänern genom att vara en samordnare av Vänerfrågor. Samarbetet fokuserar på områdena:

- Effektivisering och samordning
- Maritim utveckling
- Kommunikation

Syftet med utvärderingen är att lyfta fram genomförandet och resultat av insatser som skett inom ramen för Vänersamarbetet. Region Värmland och Västra Götalandsregionen (VGR) ger finansiellt stöd till verksamheten. Utgångspunkt för utvärderingen är de projekt som VGR har fattat för genomförandet. Det pågående projektet *Hållbar Maritim Utveckling vid Vänern* pågår till och med 2024-12-31. Utvärderingen genomförs då samtal pågår om Vänersamarbetet ska föreslås erhålla verksamhetsbidrag.

Sammanfattningsvis kan sägas att utvärderingen visar att verksamheten har utvecklats över tid samt i huvudsak når sina mål. Intervjupersonerna är överlag positiva och detta gäller även de personer som representerar organisationer som är samverkanspartners till Vänersamarbetet. Nedan följer några mer specifika slutsatser:

God måluppfyllelse

Utvärderingen visar på en god måluppfyllelse vad gäller verksamheten även om resultat kopplat till samverkan alltid är svåra att mäta. De externa intervjupersonerna beskriver tydligt att Vänersamarbetet lyckas vara en samordnande kraft för de tretton kommunerna samt även för andra aktörer runt Vänern. Bilden som ges är att man både tar emot information men också ger information som skapar en ökad kunskap hos deltagare vid insatser och hos kommunerna.

Samverkan och samordning är övergripande

Intervjuerna visar att fokusområdena kan upplevas gå i varandra där samverkan och samordning kan ses som överordnat och en del av de två andra områdena. Ett sätt att förtydliga hur verksamhetens inriktning hänger samman är att ta fram en tydlig verksamhetslogik. En sådan visar vilka aktiviteter som genomförs av Vänersamarbetet, vilket resultat som är tänkt att skapas, samt vilken effekt som är tänkt att genomförandet ska visa på kortare och längre sikt. Detta skulle kunna bidra till att förtydliga

specifikt föreningens roll då genomförandet ofta sker i samverkan med andra aktörer.

Integrera de regionala perspektiven

I handlingarna till det senaste VGR-beslutet finns en ambitiös samt detaljerad koppling till den regionala utvecklingsstrategin. Föreningen ska därtill även koppla sitt genomförande till Värmlands regionala utvecklingsstrategi. Det blir därmed många mål och tänkta insatser att följa upp. För tydlighetens skull kan ett alternativ vara att snarare motivera de aktiviteter som redan fastställs i verksamhetsplanen utifrån dess bidrag till de regionala utvecklingsstrategiernas mål och inriktning.

Brett kommunalt deltagande

Utvärderingen visar att det finns representation från kommunerna på flera olika sätt, till exempel i styrelse, tjänstemannanätverk och arbetsgrupper. Utvärderingen ger inte någon entydig bild om det vore bättre att ha färre alternativt fler arbetsgrupper. En aspekt som lyfts handlar om hur kommunernas representanter lyckas sprida information om föreningens genomförande till kollegor så att fler i en kommun blir bärare av Vänersamarbetets arbete. Detta utan att nya eller fler grupper startas. I utvärderingen har vi inte gått igenom någon roll- och arbetsbeskrivning. Om detta finns kan det vara bra att samtala kring den i till exempel tjänstemannanätverket då det i alla fall hos någon var oklart kring vilken roll och ansvar man som deltagare.

Basfinansiering

Vänersamarbetet har erhållit projektfinsiering en längre tid och VGR tar tillsammans med Region Värmland en aktiv roll i genomförandet. Flertalet av de intervjuade ser ett klart behov av att få till en långsiktig basfinansiering bland annat för att minska administrationen. Utvärderingen har haft fokus på Västra Götaland. Det hade naturligtvis varit önskvärt om de två regionerna gav samma typ av finansiering, även om det inte behöver vara avhängigt varandra.

Organisationens sårbarhet

Det finns en oro som kommer upp i flera intervjuer kring att föreningen har ett litet kansli samt att verksamhetsledaren är en oerhört viktig nyckelperson kopplat till genomförandet. För att minska sårbarheten kan här behövas en tydlig roll- och ansvarsfördelning så att kommunala tjänstepersoner kan kopplas in vid behov.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1. Inledning	5
2. Utvärderingens syfte och upplägg.....	5
2.1 Avgränsning	6
2.2 Disposition	6
3. Vänersamarbetet	7
3.1 Organisation.....	7
3.2 Inriktning	8
3.3 Mål och aktiviteter.....	8
3.3.1 Effektivisering och samordning.....	9
3.3.2 Maritim utveckling	10
3.3.3 Kommunikation	12
3.4 Betydelse för den regionala nivån	13
4. Analys	13
4.1 Gemensamma mål och inriktning	14
4.2 Samverkan för att skapa utveckling	14
4.2 Operativa och strategiska utvecklingsfrågor	17
4.3 Organisationens hållbarhet över tid.....	18
5. Sammanfattande måluppfyllelse.....	19
6. Slutsatser	22
Källförteckning	0

1. Inledning

Vänersamarbetet är en ekonomisk förening där kommunerna runt Vänern är medlemmar. Av de 13 kommunerna ligger åtta i Västra Götaland. Region Värmland och Västra Götalandsregionen (VGR) ger finansiellt stöd till verksamheten.

Föreningen ska bidra till en hållbar utveckling i kommunerna kring Vänern genom att vara en samordnare av Vänerfrågor. Arbetet har fokus på att stärka den maritima profilen samt att nyttja vattnet och närheten till det som resurs. Arbetet ska präglas av informativ och inspirerande kommunikation med utpekade målgrupper (politik och tjänstepersoner i medlemskommunerna, offentliga organisationer på regional och nationell nivå, näringslivet (maritima näringar som sjöfart, besöksnäring vid Vänern och fiske), lokalbefolkningen samt besökare.

Samarbetet fokuserar på områdena:

- Effektivisering och samordning
- Maritim utveckling
- Kommunikation

2. Utvärderingens syfte och upplägg

Syftet med utvärderingen är att lyfta fram genomförandet och resultat av insatser som skett inom ramen för Vänersamarbetet. Utgångspunkt är de projekt som VGR har fattat för genomförandet. Det pågående projektet *Hållbar Maritim Utveckling vid Vänern* är utgångspunkt då samtal pågår om Vänersamarbetet ska föreslås erhålla verksamhetsbidrag. Projektet pågår till och med 2024-12-31.

Nedanstående frågeställningar har varit utgångspunkt.

- Hur ser föreningens genomförande ut inom de tre utpekade områdena? (effektivisering/samordning, maritim utveckling och kommunikation)
- I vilken utsträckning bedöms verksamheten komma att nå/nått sina uppsatta mål?
- Hur har verksamheten och dess genomförande utvecklats över tid?
- Hur involveras målgrupperna i genomförandet samt nås av resultat?

- Hur ser verksamhetens hållbarhet ut utifrån tid, kompetens, kostnad och finansiering?
- Vilka framtida utmaningar finns för verksamheten? (Det kan t.ex. handla om administration, projektfinansiering, fokusområden m.m.)

Huvudsakliga metoder som använts i utvärderingen är intervjuer samt genomgång av befintliga skriftliga underlag.

Intervjuer

Intervjuer har genomförts med ett mindre urval av personer från:

- Kansli
- Styrelse och tjänstepersoner som representerar kommuner i Västra Götaland
- Samverkansaktörer som på nationell och regional nivå.

En fullständig lista över intervjuade personer återfinns i rapportens källförteckning.

Skriftliga underlag

Skriftliga underlag som har gått igenom är bland annat de projekthandlingar som inkommit till VGR samt andra handlingar som erhållits från kansliet, till exempel verksamhetsberättelser och styrelseprotokoll.

2.1 Avgränsning

Vänersamarbetet samlar kommunerna runt Vänern. Fokus för utvärderingen är Västra Götaland vilket innebär en avgränsning vad gäller intervjuer med representanter för deltagande kommuner.

2.2 Disposition

Inledningsvis ges en beskrivning av Vänersamarbetet, dess organisation, inriktning, mål och aktiviteter samt koppling till den regionala utvecklingsstrategin. I nästkommande kapitel redovisas utvärderingens resultat indelat i avsnitt om gemensamma mål och inriktningar, samverkan för att skapa utveckling, operativa och strategiska utvecklingsfrågor samt organisationens hållbarhet. Därefter följer ett kapitel om sammanfattande måluppfyllelse. Rapporten avslutas med utvärderarnas slutsatser.

3. Vänersamarbetet

Föreningen Vänersamarbetet bildades 2015 och är en ekonomisk förening där kommunerna runt Vänern är medlemmar. Av de 13 kommunerna ligger åtta i Västra Götaland.

Region Värmland och Västra Götalandsregionen (VGR) har sedan starten tillsammans med berörda kommuner varit medfinansiärer av Vänersamarbetet. Likaså var man involverad även före föreningens bildande med insatser i linje med det som sedan kom att bli Vänersamarbetet.

Det senaste projektbeslutet¹ för verksamheten avser åren 2022–2024 och är därmed fortfarande pågående. Angiven total förväntad projektkostnad uppgår till 5 550 tkr där VGR och Region Värmland medfinansierar med lika mycket (1875 tkr vardera) och Vänerkommunerna med 900 tkr i kontanta medel samt lika mycket i tid. Projektets årliga förväntade finansiering uppgår därmed till 1850 tkr.

Därtill har Vänersamarbetet drivit projektet Lake Vänern Grand Tour under perioden 2017-01-01–2021-12-31. Syftet och målen med projektet var att skapa ett system av leder, noder och upplevelser, av internationell standard, som ökar tillgängligheten till Vänern och underlättar för besökare och lokalbefolkning att på ett hållbart, enkelt och trevligt sätt uppleva Vänern. Total budget var 4 060 tkr, varav VGR medfinansierade med 300 tkr². Projektet erhöll såväl nationella (Jordbruksverket), regionala som kommunala medel.

3.1 Organisation

Föreningen består idag av en verksamhetssamordnare och en processledare för satsningen Lake Vänern Grand Tour. Deras anställning motsvarar 1,5 personer.

Det finns även ett tjänstemannanätverk med en person per medlemskommun. Det är dessa personer som enligt hemsidan är den första ingången till Vänerrelaterade frågor i respektive kommun. Därtill finns även till exempel en arbetsgrupp med kommunikatörer från de berörda kommunerna.

Föreningen har från och med i år en styrelse som består av 13 ordinarie³ ledamöter. Ledamöterna är en politiker från kommunstyrelsen i respektive medlemskommun. Adjungerade till styrelsen är även representanter från Region Värmland respektive VGR.

¹ VGR RUN 2021-00371/MRU 2023-00218

² RUN 2016-02308.

³ Tidigare bestod styrelsen av sju ledamöter respektive sex ersättare.

3.2 Inriktning

Föreningens uppgift är att vara ”ett samlat organ som kan agera utifrån en helhetsbild över Väneren och samordna aktiviteter och driva strategiska och operativa utvecklingsfrågor tillsammans med lokala och regionala aktörer”⁴. De målgrupper man har är politiker och tjänstepersoner i kommunerna runt Väneren, offentliga organisationer på regional och nationell nivå, företag inom maritima näringar som sjöfart, besöksnäring vid Väneren och fiske samt boende och besökare.

Föreningen fokuserar på tre områden:

- *Effektivisering och samordning* som avser att man blir en arena och samordnare av strategiska Vänerfrågor. Behov av ökad samsyn och samordning av hållbar maritim utveckling kring Väneren lyfts fram utifrån att det är ”en stor sjö, med komplexa frågor, med många aktörer med ibland något motstridiga intressen”⁵.
- *Maritim utveckling* avser att koordinera och initiera satsningar inom sjöfart, besöksnäring, fiske och friluftsliv. Näringarna som lyfts bedöms ha ”en stor potential och möjlighet att lösa pågående och framtida behov av t ex transporter, dricksvatten, energi, boendemiljöer, livsmedelsproduktion, rekreationsområden, hälsofrämjande aktiviteter”⁶.
- *Kommunikation* som handlar om att koordinera kommunikationen runt Väneren till utpekade målgrupper i syfte att bland annat stärka varumärket Väneren samt för att minska risken för spretighet och otydlighet med i och med stort geografiskt område, många intressenter och organisationer som är involverade.

3.3 Mål och aktiviteter

I nedanstående avsnitt anges de mål som finns för verksamheten. Därtill ges en sammanfattande beskrivning kring aktiviteter som genomförts utifrån de tre fokusområdena. Vi har utgått från hur den skriftliga rapporteringens fördelning, även om de områdena går in i varandra.

⁴ Projektplan 2021-2024.

⁵ Projektplan 2021-2024

⁶ Projektplan 2021-2024

3.3.1 Effektivisering och samordning

Genom effektivisering och samordning vill man bli en arena och samordnare av strategiska Vänerfrågor. Målet i senaste VGR beslutet anger *ökad samsyn och samordning i strategiska och operativa Vänerfrågor*.

Tabell: Övergripande mål och specifika målbilder

<p>Övergripande mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vänersamarbetet har stärkt sin position som en självklar arena och samordnare av strategiska Vänerfrågor. • En permanent organisation för Vänerfrågor har etablerats med en tydlig strategi/utvecklingsplan, som tas fram i samarbete med berörda aktörer.
<p>Specifika målbilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • En tydlig strategisk plan för hållbar maritim utveckling • En regional samverkansgrupp för Vänern (regionerna, Länsstyrelserna och Vänersamarbetet) • Tydligare roll- och ansvarsfördelning i följande frågor: vattenreglering, planfrågor, sjöfart, besöksnäring, fiske, kommunikation och varumärkesbyggande

I den rapportering som finns kopplat till Vänersamarbetet lyfts flera olika insatser inom ramen för samordning och effektivisering. En av dessa är samverkansforumet *Vänerrådet* som Vänersamarbetet tillsammans med de båda länsstyrelserna instiftade 2018. Syftet med Vänerrådet är att "få till stånd en säker och naturanpassad tappningsstrategi för Vänern som tar till vara både naturvärden och samhällsintressen".⁷ Vänerrådet samlas minst en gång per år och däremellan deltar Vänersamarbetet operativt i arbetsgrupp. Det är 25 organisationer som har skrivit under överenskommelsen om att delta i Vänerrådet och arbetet för en hållbar reglering av Vänern.

Sedan 2023 finns en ny överenskommelse om att reglera Väterns vattennivåer. Vidare finns även ett handlingsprogram för 2019-2023 som består av tre delar: vattenreglering, kunskapsbyggande och kommunikation. Även i det arbete som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har haft kring hantering av Väterns vattennivåer deltog representant från Vänersamarbetet. Detta innebar enligt underlagen en möjlighet att kunna ge förslag till upplägg och utförande.

En annan återkommande aktivitet kopplat till samordning är *Vänertinget* som är en konferens då alla föreningar, organisationer och företag som är intresserade av Vänern bjuds in. Genomförandet pausades dock under pandemin. Det senaste mötet ägde rum i mars 2023 och hade då som tema *Vänern som utvecklingskraft*.

⁷ Hemsida lakevanern.se 230613

Under området samordning och effektivisering ingår även bland annat *studiebesök* och svar på diverse *remisser*. Enligt verksamhetsledaren har ett 30-tal remissvar skrivits, och då ofta i rollen som samordnare för andra organisationers svar. Exempel på remissvar är det gemensamma yttrandet till Trafikverket kring lokalisering av nya slussar i Trollhättan. Ett annat exempel är ett yttrande till Infrastrukturdepartementet angående Trafikverkets förslag om en breddad och förlängd ekobonus⁸.

3.3.2 Maritim utveckling

Vänersamarbetet ska koordinera och initiera satsningar inom sjöfart, besöksnäring, fiske och friluftsliv. Målet i senaste VGR beslutet anger hållbar tillväxt inom de maritima näringarna kring Väneren, med särskilt fokus på sjöfart, besöksnäring och fiske. Man har även tagit fram en gemensam utvecklingsplan vad gäller hållbar maritim utveckling för Väneren.

Tabell: Övergripande mål och specifika målbilder

Övergripande mål		
<ul style="list-style-type: none"> • Att satsningar som bidrar till och förbättrar förutsättningarna för hållbar utveckling inom sjöfart, besöksnäring, fiske och friluftsliv har genomförts. 		
Specifika målbilder		
Sjöfart <ul style="list-style-type: none"> • Finansieringslösning för investeringar i hamnar och anslutande infrastruktur • Utvecklade planer på containertrafik • Ökad kunskap bland nationella aktörer om Vänersjöfarten 	Besöksnäring <ul style="list-style-type: none"> • Invigning och fortsatt utveckling av cykelleden Vänerleden och införande av arbetet med denna i ordinarie verksamheter bland alla parter • Tydlig samordning och förankring av fortsättningsprojekt på Lake Väneren Grand Tour • Strategisk utveckling av destinationen Väneren med fokus på leder och noder, • Ökad kunskap bland privata, ideella och offentliga aktörer om utbudet kring sjön (för att kunna ta tillvara potentialen) 	Fiske <ul style="list-style-type: none"> • Säkrad överföring av fiskefrågor från Fiskeområde Väneren till Leaderområdena • Ökad kunskap bland kommunerna om yrkes- och sportfiske (för bättre underlag till beslut som rör fisket) • Mer robusta data om fisket.

⁸ Syftet med ekobonus är att avlasta det svenska nätverket och att minska utsläppen av luftföroreningar och växthusgaser. [www.trafikverket](http://www.trafikverket.se). 2023-09-08.

Sjöfart

I de skriftliga underlagen framgår olika typer av insatser kopplat till Vänersjöfarten. Man har här samarbete bland annat med Vänerhamn AB och Vänerregionens Näringslivsråd (VNR). Likaså samverkar man även med statliga myndigheter som Trafikverket och Sjöfartsverket.

Ett exempel är den samordning av Vänersjöfarten som Trafikverket ansvarat för de senaste åren. Vänersamarbetet var regional koordinatör i detta arbete. Det innebar att kommunerna kunde erhålla löpande information, att lokala och regionala nyckelaktörer kunde kraftsamlas samt att Vänersamarbetet ingick i ett arbetsutskott med berörda myndigheter. Frågor som bland annat diskuterades kopplat till samordning var konkretisering av specialisering av hamnar, containertrafik mm, behov av investeringar i infrastruktur i och till hamnarna och möjligheter till finansiering av detta, samt olika regelverk.

En fråga som varit av betydelse för Vänersamarbetet de senaste åren kopplat till sjöfart handlar om lokaliseringen av de nya slussarna i Trollhättan.

Besöksnäring

Som nämnts tidigare är Lake Vänern Grand Tour en gemensam satsning vad gäller destination Vänern. Till stor del handlar satsningen om den gemensamma cykelleden runt Vänern (Vänerleden). Invigningen av leden som nationell cykelled ägde rum 2022. Man arbetar dock även bredare, som till exempel med paddelkartor.

För att skapa en utveckling kopplat till Vänern som besöksmål har Vänersamarbetet tillsammans med de regionala och lokala turismorganisationerna samlat näringslivet. Som exempel genomfördes under 2022 en produktutvecklingsträff med cirka 70 deltagare varav 50 företag vid Vänerleden. Ett annat exempel är att man under år 2021 genomförde konferensen Outdoordestination Vänern med cirka 100 deltagare. Konferensen vände sig till företag, tjänstepersoner och politiker. Fokus var på naturturism och friluftsliv.

Man har även medverkat tillsammans med Gästhamnar i Vänern, Vänermuseum, Sjöräddningen och Fiskeområde Vänern i att ta fram en Vänerutbildning som i första steget har hållits för säsongspersonal på turistbyråer och i gästhamnar.

Det fortsatta arbetet med produktutveckling ligger i huvudsak på Visit Värmland, Turistrådet Västsverige och Visit Dalsland. Vänersamarbetet är dock en del i att söka medel för ny fas av Lake Vänern Grand Tour.

Fiske

Vad gäller fiske har det handlat om att samordna utvecklingen för ett hållbart fiske mellan Vänersamarbetet och Leaderområdet Fiskeområdet Vänern⁹. Man har bland annat varit representerade på LAG¹⁰-möten. Under 2018-2022 var verksamhetsledaren i Vänersamarbetet ordförande för Leaderområdet. Man deltog även i projektet Hållbar fisketurism i Vänern. Fiskeområdet Vänern var projektägare men då verksamhetsledaren var ordförande var Vänersamarbetet med och tog beslut om projektet och varit ansvarig för dess drift. Till exempel har man arbetat med samordning bland annat genom att nyttja Väner-webben lakevanern.se samt att samköra vissa marknads- och kommunikationsinsatser.

Vänersamarbetet gav också under 2022 inspel till handlingsplan för hållbart sportfiske i Vänern.

3.3.3 Kommunikation

Området handlar om att koordinera kommunikationen runt Vänern till utpekade målgrupper i syfte att bland annat stärka varumärket Vänern. Målet i senaste VGR beslutet anger *enhetlig kommunikation om Vänern och ökad kunskap om Vänern bland projektets målgrupper*.

<p>Övergripande mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att enhetlig kommunikation om Vänern till utpekade målgrupper har utvecklats så att ökad kännedom har uppnåtts. • Varumärkesbyggandet för Vänern har stärkts och kommunikationsverktyg är utvecklade för alla berörda att använda.
<p>Specifika målbilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av befintliga och nya webblösningar (lakevanern.se och för resurser som Vänerleden) • Gemensam utvecklad resurs i fler texter och bildmaterial för Vänern, som visar året runt och ur flera perspektiv

En tidigare årlig aktivitet har varit *Vänerveckan*. Sedan 2023 är det ett evenemang som är tänkt att äga rum vartannat år. Huvudansvarig har varit Vänersamarbetet men med koordinering av Vänermuseum. I avvaktan på besked kring fortsättningsprojektet till Lake Vänern Grand Tour har man gått ut med information till alla arrangörer inom Vänerveckan.

Vänersamarbetet har tagit fram en gemensam varumärkesplattform, ett intranät med verktyg för kommunikation och två webbsidor (lakevanern.se och vanerleden.se). För att få till gemensam kommunikation kring varumärket samlar Vänersamarbetet kommunernas kommunikatörer regelbundet i en arbetsgrupp. Syftet är att utbyta information och idéer

⁹ Fiskeområdet Vänern var ett av 53 leaderområden 2014-2022.

¹⁰ LAG står för Local Action Group och är styrelsen för en Leader-förening.

kring genomförandet. Man har bland annat tagit fram gemensamma checklistor och bildhantering.

3.4 Betydelse för den regionala nivån

Västra Götalandsregionen har under många år varit med i utvecklingen av den maritima sektorn. Detta är tydligt i och med att det redan 2008 fanns en maritim strategi. För att komplettera genomförandet av strategin hade regionutvecklingsnämnden och miljönämnden därtill ett maritimt handlingsprogram under åren 2016-2020.

Sedan 2021 är de maritima frågorna inkluderade i Västra Götalands regionala utvecklingsstrategi. Vänersamarbetet ska enligt sina underlag bidra till att de långsiktiga prioriteringarna *Stärka innovationskraften* och *Knyta samman Västra Götaland*. I tabellen nedan lyfts vad som anges i Vänersamarbetets projektplan 2021-2024.

Långsiktig prioritering	Tas upp i projektplanen 2021-2024
Stärka innovationskraften	<ul style="list-style-type: none"> Förbättra förutsättningarna för entreprenörer i de maritima näringarna vid Vänern och hur de kan bli mer jämställda och hållbara ur alla aspekter. Stärka möjligheterna för samhandling mellan organisationer på olika nivåer och hitta innovativa lösningar för gemensamma utmaningar vid Vänern. Stärka det maritima bidraget till livsmedelsbranschen och samordna intressen inom energi, säkerhet och naturvård.
Knyta samman Västra Götaland	<ul style="list-style-type: none"> Arbeta med hållbar platsutveckling i både Västra Götaland och i närliggande grannregioner som Värmland. Bidra till utvecklandet av attraktiva platser med människan i centrum, både i städer och på landsbygden vid Vänern och verka för ett lärande av varandra. Bidra till arbetet med hållbara transportlösningar inom sjöfarten och förbättrade logistikkedjor. Bidra till förbättrad service till boende och besökare och ökad digitalisering inom detta område.

Föreningen anger också att man genomför satsningar med bäring på kraftsamlingarna elektrifiering, digitalisering och cirkulära affärsmodeller.

4. Analys

Avsnittet nedan baseras i huvudsak på de intervjuer som genomförts. Intervjuade personer ett urval av kommunernas representanter i styrelsen respektive tjänstemannagruppen samt ett urval av representanter från organisationer som berör Vänersamarbetet på olika sätt.

4.1 Gemensamma mål och inriktning

Som tidigare lyfts arbetar Vänersamarbetet inom tre fokusområden. Det är dock tydligt i intervjuerna att samordning är det centrala och snarare en övergripande områdena för maritim utveckling och kommunikation.

På frågan om vilken betydelse som föreningen har för kommunerna svarar de intervjuade att Vänersamarbetet innebär att man kan samverka över kommungränserna och driva viktiga frågor tillsammans. Detta lyfts som särskilt viktigt då området berör två län med såväl länsstyrelser som regioner, och tre kommunalförbundsområden. Vänersamarbetet lyfts i intervjuerna innebära en arena för samsyn och gemensam målbild. Här lyfts även i en av intervjuerna den gemensamma verksamhetsplanen som central.

Flera intervjupersoner anger att föreningen bidrar till en högre kunskapsnivå hos kommunerna. En kunskap som flera menar att enskilda kommuner inte har möjlighet och resurser att ta hand om enskilt. Detta anges i sin tur innebära en ökad kvalitet på det som genomförs. Ett exempel som en intervjuperson lyfter är arbetet med vattennivåerna som enligt uppgift aldrig hade blivit så bra utan Vänersamarbetet. Vilket respondenten lyfter som positivt för såväl regionala som nationella parter då detta innebär en samtalspartner istället för tretton. Denna bild styrks också av de mer externa intervjupersonerna.

Det finns även ett mervärde i att Vänersamarbetet kan ses av andra aktörer som en neutral part och med kommunernas mandat.

4.2 Samverkan för att skapa utveckling

Som tidigare angetts fokuserar man på tre områden och inom området för maritim utveckling sjöfart, besöksnäring samt fiske. På frågan om fokusområdena är relevanta är bedömningen av merparten intervjupersoner att de är relevanta. Sedan är det vissa som inte kan svara för alla områden då deras expertis endast rör något av områdena. Även kommunikationsspåret lyfts som viktigt. Detta gäller särskilt för besöksnäringen.

Sjöfart

I samtalen kring mervärdet kring Vänersamarbetets arbete vad gäller sjöfart finns en viss variation kring betydelsen utifrån om kommunen har en större hamn och därmed fraktrafik. Men även i intervjuer med kommunrepresentanter som inte har en större hamn lyfts att frågan är

viktig bland annat för näringslivet i deras kommun. En avgörande fråga kopplat till sjöfart och då särskilt fraktrafik och som aktivt drivits av Vänersamarbetet är lokalisering av de nya slussarna¹¹ i Göta älv.

För att diskutera frågor som berör sjöfart arrangeras tillsammans med fartygsbolag en konferens varje år. I intervjuer från berörda nationella aktörer lyfts att Vänersamarbetet är en förebild då det underlättar att ha en part att samtala med istället för tretton enskilda kommuner.

Intervjuerna ger också att i det tidigare beskrivna arbetet med Vänersjöfarten som Trafikverket ansvarade för hade Vänersamarbetet rollen som en paraplyorganisation/regional koordinator. De hade kontakt med olika aktörer runt Vänern samt var ett bollplank under genomförandet. En intervjuperson beskriver det som att Vänersamarbetet hade ”en ovärderlig funktion”. Detta utifrån den stora mängd aktörer som är involverade runt Vänern och där Vänersamarbetet tog rollen som den samlade kraften. Även efter den tidsbegränsade insatsen ändrades arbetsformerna och ett dokument togs fram där Vänersamarbetet anges vara den röda tråden.

Att Vänersamarbetet kan vara den aktör som samlar kommunerna och även andra aktörer runt Vänern bekräftar också andra intervjuer. Mervärdet av Vänersamarbetet är att man kan samtala om frågor som är aktuella för samtliga på en och samma gång, samt att alla kan då nås av samma information. Ett exempel här är Vänerrådet som är ett forum där alla intressenter kan samlas som en förutsättning för en bra tappningsstrategin. Alla kan då få uttrycka sina behov och sedan kan man försöka jämka ihop.

Besöksnäring

Intervjuerna visar att besöksnäring är en fråga som berör alla kommuner. Man är också väldigt stolta över det arbete som skett i och med den nationella cykelleden som nu finns på plats. Intervjuer lyfter att det återstår arbete med att nu marknadsföra leden, men man har tagit första steget och tillsammans arbetat för att utveckla attraktiviteten och Vänern som en destination. En intervjuperson lyfter att hans mindre kommun inte hade kunnat sätta sig på kartan utan ett samarbete mellan kommunerna. Här lyfts även den gemensamma kommunikationen och marknadsföringen som lyckosam.

¹¹ Dagens slussar är uttjänta 2030. Nya slussar behöver därför byggas och år 2018 fick Trafikverket och Sjöfartsverket i uppdrag att utreda förutsättningarna för att bygga nya slussar i Trollhättan, Lilla Edet och Vänersborg. Under hösten 2023 beslutas om lokalisering av slussen i Trollhättan.

En aspekt som kom fram i intervjuerna är också att Vänersamarbetet tillsammans med de regionala och lokala turistorganisationerna samlat till möten med näringslivet kopplat till besöksnäring. Deltagande företag får där bland annat information och kompetensutveckling hur man kan dra nytta av leden. Vänersamarbetet lyfts här ha en viktig övergripande och samordnande roll och turistrådets representant menar att de också tar rollen för att föra ihop till exempel de lokala turistbolagen samt de regionala turistorganisationerna för att synka olika insatser. Vänersamarbetet bidrag är att se hela Vänern som en destination och inte endast enskilda besöksmål som till exempel Läckö slott.

En annan del av besöksnäring som lyfts i intervjuer är paddelkartor. Här lyfts en viss frustration i och med att man upplever att de två länsstyrelserna bedömer frågan på olika sätt.

Som för sjöfarten är Vänersamarbetets mervärde att man håller ihop genomförandet. Det gäller även andra frågor kopplat till besöksnäring där Vänersamarbetet blir en samlad kraft.

Fiske

Området består både av yrkesfiske men också sportfiske som angränsar till besöksnäring. Fiskeområdet är det område där det intervjuerna ger något begränsad information. En anledning till detta kan vara som någon lyfter att yrkesfisket är begränsat, samt en annan anledning kan vara att man har haft Fiskeområde Vänern som numera är integrerat i befintliga Leaderområden. Även om kunskapen är begränsad anger en intervjuperson att Vänersamarbetet bidrog till att frågan integrerades i Leaderområdena på ett bra sätt i och med att det har funnits en struktur och ordning som kan fortsätta oavsett organisationsform. Utöver Leader lyfts i någon intervju betydelsen av arbetet med vattennivåer kopplat till fiske då detta bland annat påverkar tillgången till fisk.

Vad gäller intervjun med länsfiskekonsulent lyfts Vänersamarbetets roll särskilt kopplat till fisketurism. Detta är ett område som har utvecklingspotential. Ett mervärde med Vänersamarbetet är att de har kunnat samla olika berörda aktörer som till exempel Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportfiskarna). En utmaning som dock också lyfts är att det bedöms som svårt att skapa ett politiskt intresse kring fiske.

Inom området lyfts att samverkan eventuellt ytterligare kan stärkas, till exempel nämns till exempel Vänerns Vattenvårdsförbund och Laxfond Vänern. Det finns intervjupersoner som anser att man behöver få ihop verksamheterna än mer, medan andra anser att det inte bör ske då man har olika uppdrag. I intervjun med fiskekonsulenten lyfts att de nu är med i

Vänerns Vattenvårdsförbund men kunde här kanske kunna komplettera Sportfiskarnas deltagande i Vänersamarbetet.

Kommunikation

På frågan om hur intervjupersonerna ser på Vänersamarbetets arbete vad gäller kommunikation går det lite hand i hand med samverkan. Det handlar om att sprida kunskap till berörda kommuner men också till politiker och andra. Bland annat nämns Almedalen, Sjöfartsdagen och Vänerting. Därtill nämns också hemsidan.

Vänersamarbetet har tagit fram ett gemensamt kommunikationsmaterial och en varumärkesplattform. Bilden som ges av ett par intervjupersoner är att detta i första hand handlar om besöksnäring. Även om en hel del görs lyfter någon intervjuperson att man göra än mer, till exempel att nå ut via sociala medier. En styrka som någon intervjuperson lyfter är det nätverk som finns med kommunikatörer.

Flera av de externa intervjupersonerna lyfter att Vänertinget är något positivt. Det är ett event som möjliggör att man sätter olika perspektiv i ett sammanhang och att även synergier kan skapas.

4.2 Operativa och strategiska utvecklingsfrågor

Intervjuerna med kommunernas representanter ger att Vänersamarbetet lyckas driva såväl strategiska som mer operativa frågor. Merparten av de intervjuade anser att det är en bra balans. De mer praktiska frågorna lyfts som viktiga för att få alla kommuner att känna en gemenskap. Ett tydligt exempel här är cykelleden. De strategiska frågorna är också viktiga även om bilden är att dessa i vissa fall särskilt berör några av kommunerna. Ett exempel är sjöfarten där de kommunerna med hamnar berörs direkt, medan övriga kommuner berörs indirekt genom till exempel sitt näringsliv. Ägarkommuner för Vänerhamn AB har därför tagit initiativ till en egen konstellation som en samlande kraft för sjöfartsfrågorna. En intervju med en extern respondent lyfter att normalt arbetar hen inte med enskilda kommuner utan sjöfarten måste på något sätt hanteras gemensamt.

Kopplat till ovanstående resonemang om att vissa frågor berör kommuner på olika sätt så lyfts i en intervju att kommunerna kan ha olika syn kring hur områden prioriteras. Här lyfts av någon som verksamhetsplanen som central för att skapa en enighet kring prioriterade insatser.

En annan aspekt som kom upp i en intervju är behovet för kommunerna att få ett än mer operativt stöd då det operativa arbetet behövs för att nå det strategiska.

4.3 Organisationens hållbarhet över tid

Den sammanfattande bilden från intervjuerna är att man tycker att föreningen klart levererar utifrån de resurser som finns. Flera påpekar att Vänersamarbetet består av ett litet kansli och det finns en oro här. Såväl de med kommunala representanter som övriga intervjupersoner lyfter verksamhetsledaren som central för genomförandet då hen har ett stort nätverk och bred kompetens. Detta innebär inte att man i intervjuer lyfter att man önskar ett mycket större kansli utan snarare att man ser att rutiner och engagemang från kommunernas representanter är centralt. Någon lyfter också att kopplingen till regionerna här är viktig utifrån att få in Vänerfrågor i samtalen på en mer aggregerad nivå.

Vad gäller tjänstemannanätverket representeras det av olika kompetenser utifrån den respektive kommuns beslut. Här lyfts i intervju att det här är viktigt för respektive tjänsteperson har ett bra nätverk i den egna kommunen så att frågor hamnar rätt även där. Det finns de som ser att man kanske borde samlas i andra konstellationer så att inte tjänstepersonen i gruppen behöver få all information. Samtidigt finns det andra tycker att det är en styrka med olika typer av kompetenser. Det lyfts ett behov av att i samtala om vilken roll man har som tjänsteperson, vilken information ska föras hem och ut i den egna organisationen osv, dvs en typ av roll- och arbetsbeskrivning. Det upplevs idag i alla fall av några en viss rörighet med många utskick till såväl tjänstepersoner som politik. Detta lyfts dock också påverkas om man sitter i en större alternativt mindre kommun.

Det upplevs av flera vara ett stort engagemang och deltagande, särskilt nu när vissa möten är digitala. Sedan är man medveten om att politiker och tjänstepersoner behöver prioritera. Det finns här någon som lyfter att det är betydelsefullt för långsiktigheten vem som sitter i den politiska styrelsen så att man bibehåller en hög närvaro. Några nämner också här att digitala möten är bra då området är stort, men samtidigt är fysiska möten viktiga.

Kopplat till långsiktighet lyfts av flera att det är viktigt att kommunerna som deltar känner att de har nytta av genomförandet. Som en uttrycker så är samarbetet demokratiskt där varje kommun har en röst och en ledamot oavsett storlek. Vilken balans man har mellan de olika områdena påverkar därmed också långsiktigheten. Som någon lyfter blir därmed verksamhetsplanen central.

Att man vill komma bort från projektfinansiering av genomförandet är en fråga är tydligt i intervjuerna. Det bedöms behövas en långsiktig basfinansiering som sedan kan kompletteras med projektmedel för att kunna genomföra operativa insatser. Även detta lyfts som en administrativ apparat då man till exempel i strukturfonderna tillhör två olika områden.

Bilden som ges är att Vänersamarbetet över tid har lyckats att samla flera olika organisationer i sitt genomförande vilket lyfts innebära ett effektivt genomförande och att man kan driva frågor på ett bra sätt. Det finns de intervjupersoner som anser att här kan man göra ytterligare arbete, till exempel kan man samverka än mer med till exempel Väners vattenvårdsförbund och Laxfond Väner. Vad gäller representanten från Väners Vattenvårdsförbund ser hen att man har lite olika roller som snarare kompletterar varandra än konkurrerar. Hen lyfter att Vänersamarbetet arbetar med näringslivsfrågor medan Vattenvårdsförbundet arbetar med miljöövervakning. Hen anger också att man har en viktig roll kopplat till att samordna politiken, näringsidkare och berörda länsstyrelser.

5. Sammanfattande måluppfyllelse

Målen som lyfts är av mer kvalitativ karaktär. Nedanstående tabeller är ett försök på att visa på en måluppfyllelse. I tabellerna nedan beskrivs måluppfyllelsen utifrån en analys vad gäller såväl skriftliga underlag som intervjuer.

Övergripande mål

Övergripande mål	Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none"> Vänersamarbetet har stärkt sin position som en självklar arena och samordnare av strategiska Vänerfrågor. En permanent organisation för Vänerfrågor har etablerats med en tydlig 	<p>Såväl intervjuer med kommunernas representanter som övriga ger att Vänersamarbetet ses som viktigt och en arena för samordning. Man bedöms ha tagit en roll som en ingång till kommunerna.</p> <p>Bilden är att det är en väl fungerande organisation som ses som etablerad utifrån sin roll och sina insatser. Man har också en gemensam</p>

strategi/utvecklingsplan, som tas fram i samarbete med berörda aktörer.	verksamhetsplan. Finansiering är en fråga för föreningen där projektfinansiering från berörda regioner lyfts som försvårande för långsiktigheten. Intervjuerna med kommunerna visar på en nöjdhet kring organisationen där
Specifika målbilder	
<ul style="list-style-type: none"> • En tydlig strategisk plan för hållbar maritim utveckling • En regional samverkansgrupp för Vänern (regionerna, Länsstyrelserna och Vänersamarbetet) • Tydligare roll- och ansvarsfördelning i följande frågor: vattenreglering, planfrågor, sjöfart, besöksnäring, fiske, kommunikation och varumärkesbyggande 	<p>Man har en projektplan för 2021-2024 som tar upp de områden som man arbetar med. Enligt styrelseprotokoll diskuteras också framtida utmaningar som påverkar områdena.</p> <p>Man har samverkansgrupper av olika slag. Regionen är med som adjungerad på styrelsemötena. Länsstyrelsen deltar i Vänerrådet.</p> <p>Vad gäller roll- och ansvarsfördelning är bilden att man arbetar med detta, men några intervjuer att man här fortsatt har arbete som återstår.</p>

Specifika mål för områdena inom maritim utveckling

Sjöfart	Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none"> • Finansieringslösning för investeringar i hamnar och anslutande infrastruktur • Utvecklade planer på containertrafik • Ökad kunskap bland nationella aktörer om Vänersjöfarten 	<p>Vänersamarbetet har deltagit i olika insatser för att öka kunskapen om Vänersjöfarten. Det har till exempel handlat om att koordinera och delta i seminarier vad gäller sjöfart och maritima näringar vid Vänern på Almedalen. De är även medlem i den nationella organisationen Maritimt forum (fd Sjöfartsforum).</p> <p>På Vänertinget har sjöfart varit en del. Vänersamarbetet samarbetar också med Trafikverket och dess nationella samordnare för insjöfarten. Tre arbetsgrupper (näringsliv, regelverk och avgifter samt infrastruktur) har skapats där berörda aktörer deltar, Trafikverket och Sjöfartsverket är ordförande. En årlig sjöfartsträff kommer att genomföras från 2022 för att kontinuerligt stämma av aktörers arbete kring Vänern.</p>
Besöksnäring	Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none"> • Invigning och fortsatt utveckling av cykelleden Vänerleden och införande av arbetet med denna i ordinarie verksamheter bland alla parter • Tydlig samordning och förankring av fortsättningsprojekt på Lake Vänern Grand Tour • Strategisk utveckling av destinationen Vänern med fokus på leder och noder, • Ökad kunskap bland privata, ideella och offentliga aktörer om utbudet kring sjön (för att kunna ta tillvara potentialen) 	<p>Vänerleden är på plats som nationell cykelled. Ett samarbetsavtal för skötsel och drift av Vänerleden har tagits fram. Andra insatser inom Lake Vänern Grand Tour har till exempel varit Vänerutbildning. Här har Gästhamnar i Vänern och Vänermuseet deltagit. Ny ansökan ska lämnas in i höst vilket tyder på förankring och samordning för fortsättningen.</p> <p>Samarbetet har även fokus på t.ex. paddelkartor. En aspekt som dykt upp i intervjuer är att man i de två länsstyrelserna tolkar regelverket olika. Man möter näringsidkare kring besöksnäring.</p>
Fiske	Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none"> • Säkrad överföring av fiskefrågor från Fiskeområde Vänern till Leaderområdena 	<p>Kunskapsinsamling har genomförts genom att delta på nationella och regionala fisketräffar. Samordning av projektet Hållbar fisketurism i Vänern. De har</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ökad kunskap bland kommunerna om yrkes- och sportfiske (för bättre underlag till beslut som rör fisket) • Mer robusta data om fisket. 	<p>varit representerade i LAG-möten för Fiskeområde Väneren. Deltagit i överföring av Fiskeområdet Väneren till de tre Leaderområdena.</p> <p>Fiske är tydligt det område där intervjuerna med kommunerna gav minst.</p>
--	--

Mål för kommunikation

Kommunikation	Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none"> • Att enhetlig kommunikation om Väneren till utpekade målgrupper har utvecklats så att ökad kännedom har uppnåtts. • Varumärkesbyggandet för Väneren har stärkts och kommunikationsverktyg är utvecklade för alla berörda att använda. 	<p>Man har en gemensam hemsida som länkar till berörda kommuner. Särskilt besöksnäringen genom Vänerleden är något där man jobbat med varumärket Väneren.</p>
Specifika målbilder	
<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av befintliga och nya webblösningar (lakevanern.se och för resurser som Vänerleden) • Gemensam utvecklad resurs i fler texter och bildmaterial för Väneren, som visar året runt och ur flera perspektiv 	<p>Man har en gruppering med kommunikatörer från berörda kommuner. Det finns också gemensamma underlag som kan användas.</p>

Den regionala utvecklingsstrategin

Då flera administrativa gränser berörs handlar det för Vänersamarbetet att bidra till mål och prioriteringar i två regionala utvecklingsstrategier. I ansökan till Västra Götalandsregionen anges koppling till såväl långsiktiga prioriteringar som kraftsamlingar. Vad som planeras är i vissa fall på en detaljerad nivå medan i andra fall på en mer övergripande nivå. Detta gör det svårt att i vissa fall få en tydlig bild i Vänersamarbetets roll för att nå dit. Nedan är ett försök att sammanställa kopplingen till de långsiktiga prioriteringarna även om det inte blir fullständigt.

Långsiktig prioritering respektive kraftsamling	Genomfört
Stärka innovationskraften	Man samlar olika aktörer som till exempel i Vänerrådet. I vissa fall sker det i samverkan med andra, som till exempel de regionala turismorganisationerna. Genom att samla kan man diskutera utmaningar för området och därmed försöka samlas kring lösningar. I projektplanen som avser perioden 2021-2024 anges även att man ska stärka det maritima bidraget till livsmedelsbranschen samt samordna intressen inom energi, säkerhet och naturvård.
Knyta samman Västra Götaland	Att man arbetar med attraktivitet för området framgår vilket torde påverka såväl invånare som besökare. Tidigare var man även en del av Vänerveckan som hade invånarna som

	målgrupp. Då tänkta insatser som beskrivs i vissa fall snarare är en effekt en bit från de aktiviteter som genomförs är det svårt att koppla de direkt till genomförandet. Till exempel anges att man ska bidra till bättre service för boende och besökare och ökad digitalisering.
--	--

Vad gäller bidrag till kraftsamlingarna nämns digitalisering som en del i det tänkta fortsättningsprojektet för Lake Vänern Tour. Däremot är det inte tydligt i till exempel rapportering, styrelseprotokoll och tjänstemannaanteckningar att man arbetat med cirkulära affärsmodeller eller elektrifiering.

6. Slutsatser

Sammanfattningsvis kan sägas att utvärderingen visar att verksamheten har utvecklats över tid samt i huvudsak når sina mål. Intervjupersonerna är överlag positiva och detta gäller även de personer som representerar organisationer som är samverkanspartners till Vänersamarbetet. Nedan följer några mer specifika slutsatser:

God måluppfyllelse

Utvärderingen visar på en god måluppfyllelse vad gäller verksamheten även om resultat kopplat till samverkan alltid är svåra att mäta. De externa intervjupersonerna beskriver tydligt att Vänersamarbetet lyckas vara en samordnande kraft för de tretton kommunerna samt även för andra aktörer runt Vänern. Bilden som ges är att man både tar emot information men också ger information som skapar en ökad kunskap hos deltagare vid insatser och hos kommunerna.

Samverkan och samordning är övergripande

Intervjuerna visar att fokusområdena kan upplevas gå i varandra där samverkan och samordning kan ses som överordnat och en del av de två andra områdena. Ett sätt att förtydliga hur verksamhetens inriktning hänger samman är att ta fram en tydlig verksamhetslogik. En sådan visar vilka aktiviteter som genomförs av Vänersamarbetet, vilket resultat som är tänkt att skapas, samt vilken effekt som är tänkt att genomförandet ska visa på kortare och längre sikt. Detta skulle kunna bidra till att förtydliga specifikt föreningens roll då genomförandet ofta sker i samverkan med andra aktörer. Som stöd kan följande frågeställningarna användas:

- Vilka effekter ska uppnås på lång sikt?
- Vilka resultat förväntas som kan bidra till att de effekter som man önskar nås?
- Vilka aktiviteter ska genomföras för att nå de förväntade resultaten?

- Vilka resurser krävs för att genomföra aktiviteterna?

Integrera de regionala perspektiven

I handlingarna till det senaste VGR-beslutet finns en ambitiös samt detaljerad koppling till den regionala utvecklingsstrategin. Föreningen ska därtill även koppla sitt genomförande till Värmlands regionala utvecklingsstrategi. Det blir därmed många mål och tänkta insatser att följa upp. För tydlighetens skull kan ett alternativ vara att snarare motivera de aktiviteter som redan fastställs i verksamhetsplanen utifrån dess bidrag till de regionala utvecklingsstrategiernas mål och inriktning.

Brett kommunalt deltagande

Utvärderingen visar att det finns representation från kommunerna på flera olika sätt, till exempel i styrelse, tjänstemannanätverk och arbetsgrupper. Utvärderingen ger inte någon entydig bild om det vore bättre att ha färre alternativt fler arbetsgrupper. En aspekt som lyfts handlar om hur kommunernas representanter lyckas sprida information om föreningens genomförande till kollegor så att fler i en kommun blir bärare av Vänersamarbetets arbete. Detta utan att nya eller fler grupper startas. I utvärderingen har vi inte gått igenom någon roll- och arbetsbeskrivning. Om detta finns kan det vara bra att samtala kring den i till exempel tjänstemannanätverket då det i alla fall hos någon var oklart kring vilken roll och ansvar man som deltagare.

Basfinansiering

Vänersamarbetet har erhållit projektfinansiering en längre tid och VGR tar tillsammans med Region Värmland en aktiv roll i genomförandet. Flertalet av de intervjuade ser ett klart behov av att få till en långsiktig basfinansiering bland annat för att minska administrationen. Utvärderingen har haft fokus på Västra Götaland. Det hade naturligtvis varit önskvärt om de två regionerna gav samma typ av finansiering, även om det inte behöver vara avhängigt varandra.

Organisationens sårbarhet

Det finns en oro som kommer upp i flera intervjuer kring att föreningen har ett litet kansli samt att verksamhetsledaren är en oerhört viktig nyckelperson kopplat till genomförandet. För att minska sårbarheten kan här behövas en tydlig roll- och ansvarsfördelning så att kommunala tjänstepersoner kan kopplas in vid behov.

Källförteckning

Intervjuer

Verksamhetsledare Vänersjöfarten

Laila Gibson

Styrelseledamöter

Carina Gullberg, Västra Götalandsregionen, 230704

Henrik Harlitz, Vänersborgs kommun, 230626

Anders Månsson, Götene kommun, 230616

Maria Toll, Grästorps kommun, 230614

Tjänstepersoner kommuner

Jenny Christiansen, Åmåls kommun, 230627

Tora Gustafsson, Lidköpings kommun, 230705

Maria Gustavsson, Mariestads kommun, 230627

Eva Nilsson-Olsson, Melleruds kommun, 230627

Per-Ola Rasmussen, Vänersborgs kommun, 230628

Juliane Thorin, Götene kommun, 230628

Övriga

Jonas Andersson, Länsstyrelsen Västra Götalands län, 230616

Per Bolin, Statens Geotekniska insitutet, 230628

Björn Garberg, Trafikverket, 230620

Niklas Hammarkvist, Sjöfartsverket, 230627

Per Lagerström, Sjöfartsverket, 230627

Henrik Linneros, Turistrådet Västsverige, 230626

Sara Peilot, Vänerns vattenvårdsförbund, 230621

Jonas Sundin, Sjöfartsverket, 230627